

ที่ นร ๑๒๐๖/๑๖

สำนักงาน ก.พ.ร.
ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒ มกราคม ๒๕๕๖

เรื่อง ข้อหาหรือเรื่องการมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๒.๑/๑๔๓๒๔ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงมหาดไทยแจ้งว่า กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้มีคำสั่งที่ ๗๐๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๕ มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในการพิจารณาอนุญาตการลา การพิจารณาอนุมัติการเดินทางไปราชการในราชอาณาจักร และการพิจารณาอนุญาตใช้รถส่วนบุคคลนอกเขตพื้นที่จังหวัดของผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน และผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน แต่โดยที่จังหวัดพะเยาได้มีหนังสือหรือมายังกระทรวงมหาดไทยว่า การมอบอำนาจดังกล่าวอาจเกิดปัญหาในทางปฏิบัติ เนื่องจากผู้ว่าราชการจังหวัดไม่อาจมอบอำนาจให้แก่ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน และผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนให้เป็นผู้อนุมัติ อนุญาตตัวเองได้โดยสภาพ ฉะนั้น กรณีดังกล่าวจึงได้หารือว่าผู้ว่าราชการจังหวัดจะสามารถมอบอำนาจให้รองผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนได้หรือไม่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ขอเรียนว่า สำนักงาน ก.พ.ร. ได้นำเรื่องนี้เสนอคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการ เกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินพิจารณา ในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ แล้วเห็นว่า โดยที่มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม บัญญัติว่า "อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินการอื่นที่ผู้ดำรงตำแหน่งใดจะพึงปฏิบัติ หรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนดเรื่อง การมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นอาจมอบอำนาจให้ ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในส่วนราชการเดียวกันหรือส่วนราชการอื่น หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา" ซึ่งจากบทบัญญัติดังกล่าวหมายความว่า ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของคณะรัฐมนตรีที่สร้างอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดจะ พึงปฏิบัติมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้ดำรง ตำแหน่งนั้นสามารถมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในส่วนราชการเดียวกันหรือส่วนราชการอื่น หรือ ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนได้ โดยต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐

เมื่อกรณีนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้มอบอำนาจ ในการอนุญาตการลาป่วย การลาคลอดบุตร การลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตร การลากิจส่วนตัว และ การลาพักผ่อน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ การพิจารณา

อนุมัติ...

อนุมัติการเดินทางไปราชการในราชอาณาจักรตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุมัติให้เดินทางไปราชการและจัดการประชุมของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๒๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และการพิจารณาอนุญาตการใช้รถส่วนบุคคลนอกเขตพื้นที่จังหวัดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ของผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน และผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดแล้ว และเมื่อพิจารณาระเบียบทั้งสองฉบับดังกล่าวก็จะเห็นได้ว่า โดยที่ในข้อ ๘ วรรคสี่ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ กำหนดว่า “ผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตการลาจะมอบหมายหรือมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่น เป็นผู้พิจารณาหรืออนุญาตแทนก็ได้โดยให้คำนึงถึงระดับตำแหน่งและความรับผิดชอบของผู้รับมอบอำนาจเป็นสำคัญ” และโดยที่ข้อ ๑๑ วรรคสอง ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุมัติให้เดินทางไปราชการและจัดการประชุมของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๒๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดว่า “ผู้มีอำนาจตามข้อนี้ จะมอบหมายหรือมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดๆ เป็นผู้อนุมัติการเดินทางไปราชการในราชอาณาจักรแทนก็ได้” ดังนั้น เมื่อระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุมัติให้เดินทางไปราชการและจัดการประชุมของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๒๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นการอย่างอื่นแล้ว การมอบอำนาจของอธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในเรื่องดังกล่าวจึงไม่อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ และต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการมอบอำนาจที่ระเบียบทั้งสองฉบับดังกล่าวกำหนด

สำหรับการพิจารณาการใช้รถส่วนบุคคลนอกเขตพื้นที่จังหวัดนั้น โดยที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มิได้มีการกำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ดังนั้น การที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมอบอำนาจในเรื่องดังกล่าวให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนจึงต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกอบกับโดยที่มาตรา ๒๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดว่า “ในกรณีที่มีการมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบอำนาจนั้นให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่อำนาจนั้นเกี่ยวกับราชการของส่วนราชการใด และส่วนราชการนั้นปฏิบัติหน้าที่อยู่ในจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบอำนาจให้แก่หัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในจังหวัดนั้น

(๒) นอกจากกรณีตาม (๑) ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจมอบอำนาจให้รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในจังหวัด เป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนก็ได้”

และโดยที่มาตรา ๒๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวกำหนดว่า “ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องที่ไม่อาจมอบอำนาจได้เนื่องจากเป็นกรณีตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจไม่มอบอำนาจนั้นก็ได้ แต่ต้องแจ้งการไม่มอบอำนาจพร้อมทั้งเหตุผลให้ส่วนราชการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่มอบอำนาจทราบ ทั้งนี้ หากส่วนราชการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่มอบอำนาจมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ให้นำข้อขัดแย้งนั้นเสนอ ก.พ.ร. เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด” ซึ่งจากบทบัญญัติดังกล่าวเป็นบทบังคับว่า เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับมอบอำนาจมาแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดมีหน้าที่ต้องมอบอำนาจนั้นต่อไปตามที่บัญญัติไว้ใน

มาตรา ๒๓ (๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณี แต่หากผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าเรื่องที่ตนรับมอบอำนาจมานั้น เป็นเรื่องที่ไม่อาจมอบอำนาจได้เนื่องจากเป็นกรณีตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง ได้แก่

(๑) เป็นเรื่องที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจเฉพาะหรือเป็นเรื่องที่โดยสภาพไม่อาจมอบอำนาจได้

(๒) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนโยบายสำคัญ

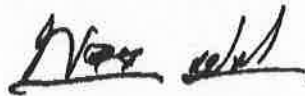
(๓) เป็นเรื่องที่มีความจำเป็นต้องมีการดูแลอย่างใกล้ชิดเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

(๔) เป็นเรื่องที่อาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเกิดความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนได้

ฉะนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจจะใช้ดุลพินิจไม่มอบอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ ก็ได้ แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดควรจะเป็นผู้ใช้อำนาจนั่นเอง ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดจะต้องแจ้งการไม่มอบอำนาจพร้อมทั้งเหตุผลให้ส่วนราชการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่มอบอำนาจทราบด้วย เมื่อกรณีนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้มอบอำนาจในการพิจารณาอนุญาตการใช้รถส่วนบุคคลนอกเขตพื้นที่จังหวัด ของผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน และผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งตามมาบทบัญญัติมาตรา ๒๓ (๑) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้ ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องมอบอำนาจที่ได้รับมอบนั้นต่อไปให้แก่ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน และผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในจังหวัดนั้น แต่โดยที่กรณีดังกล่าวเป็นเรื่องการพิจารณาอนุญาตในส่วนของผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน และผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเอง กรณีจึงเป็นเรื่องที่โดยสภาพไม่อาจมอบอำนาจได้ ดังนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดจึงสามารถอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๖ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๖ (๑) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ ใช้ดุลพินิจไม่มอบอำนาจในเรื่องการพิจารณาอนุญาตการใช้รถส่วนบุคคลนอกเขตพื้นที่จังหวัดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ ต่อให้แก่ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน และผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวได้ แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดจังหวัดควรจะเป็นผู้ใช้อำนาจดังกล่าวนั่นเอง และผู้ว่าราชการจังหวัดจะต้องแจ้งการไม่มอบอำนาจพร้อมทั้งเหตุผลให้ส่วนราชการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่มอบอำนาจทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายพงษ์อาจ ตรีกิจวัฒนากุล)

รองเลขาธิการ ก.พ.ร.

ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการ ก.พ.ร.

สำนักกฎหมายและระเบียบราชการ

โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๙๒

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๒๓๐